

Մարգարյան Գ. Վ.

*Տպագիր և հեռառչակվող լրատվամիջոցների
ամբիոնի ասիստենտ, ք.գ.ք.
Էլ. փոստը՝ sargsian.davit@gmail.com*

ԵՏՄ-Ի ԻՄԻՉԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՁԼՄ-ՆԵՐՈՒՄ

Քանալի բառեր - ԵՏՄ, իմիջ, ՁԼՄ, եվրաստոցացում, ինտեգրացիոն ուղեգիծ, լրատվադաշտ, աշխարհաքաղաքականություն

1. Ինտեգրացիոն գործընթացները և ԵՏՄ-ն

Եվրասիական ինտեգրացիոն գործընթացների օրակարգը հայրենական ՁԼՄ-ներում ընդհանուր առմամբ հակադրվում է, մի կողմից, Հայաստանի քաղաքական ինքնուրույնության և ինքնաբավության գաղափարին, մյուս կողմից՝ մեր երկրի եվրոպական ինտեգրման ուղեգծին: Հայաստանյան լրատվադաշտը եվրասիական ինտեգրումը որևէ կերպ չի դիտարկում երկրի ինքնության ամրապնդման ծիրում, ավելին՝ երբեմն այն գնահատում է որպես պետականությանն սպառնացող: Եվրասիական միությունն ընկալվում է որպես հետխորհրդային արժեհամակարգ դավանող կառույց, հետևապես ընդունվում է լուրջ վերապահումներով:

2010-2013 թթ. հայաստանյան իշխանություններն զբաղված էին առավելապես Եվրոպական միության հետ ընթացող բանակցություններով, մեղիադաշտն էլ՝ դրանց լուսաբանմամբ: Երկուստեք արձանագրվող դրական միտումներն ու գովեստի խոսքերը տեղ չէին թողնում ինտեգրացիոն այլ նախագծերում մեր մասնակցությունը քննարկելու համար, փոխարենն արվում էին Եվրամիությանն ասոցացվելու և խոր ու համապարփակ, ազատ առևտրի գոտու պայմանագիրն ստորագրելու հնարավոր քաղաքական ու տնտեսական հեռանկարների ընդարձակ կանխատեսումներ: Եթե անգամ տեղական ՁԼՄ-ները, հատկապես 2012 թ.-ից սկսած, կաս-

կաժի տակ էին դնում Հայաստանի եվրաստղագման հեռանկարն ու խոսում Մոսկվայի կողմից Երևանին թելադրվող քայլերի հնարավորության մասին, այդ հրապարակումները համընդհանուր և հետևողական բնույթ չէին ստանում:

Խնդրո առարկա ժամանակահատվածը, սակայն, սկսվում է դեռևս 2010 թ., երբ նոր-նոր հղանում էր Ռուսաստանի, Ղազախստանի և Բելառուսի միասնական տնտեսական տարածքի գաղափարը, և Հայաստանը այդտեղ չէր դիտարկվում ո՛չ ռուսաստանյան, ո՛չ էլ առավել ևս տեղի լրատվամիջոցների կողմից:

Մեդիատրամադրություններում շարունակում է գերիշխել Ռուսաստանի՝ որպես բոլոր ոլորտներում Հայաստանի հովանավորի կերպարը, ընդ որում՝ սյունակագիրների քաղաքական ընդհանրացումները երբեմն հասնում են համընդգրկուն չափերի՝ կանխորոշելով հանրային տրամադրվածությունը Մոսկվայի նկատմամբ: «ԼՂ խնդրի կարգավորման բանալին Ռուսաստանի ձեռքում է»¹, «Հայաստանն այսօր, հանդիսանալով ՌԴ համար որպես վասալային պետություն, անում է այն, ինչ թելադրում է մեծ եղբայրը»², «Ռուսաստանը միշտ եղել է դարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթացի առավել անսպասելի ու վտանգավոր միջնորդն ու նախաձեռնողը»³ բովանդակությամբ հաղորդագրություններն ընդհանրական են հայաստանյան առցանց և տպագիր մամուլի մեծ մասի համար:

Հայաստանյան մեդիադաշտի որոշ ներկայացուցիչներ, ծայրահեղականացնելով հայության քաղաքական կողմնորոշումները, անգամ «ռուսամետության բացիլ» են վերագրում մեր ժողովրդին⁴: Չգալի են նաև հայ ժողովրդի շահերը մշտապես ոտնատակ տվող

¹ «Թերթ», ԼՂ խնդրի կարգավորման բանալին Ռուսաստանի ձեռքում է. Ալեքսանդր Արզումանյան, <http://www.tert.am/am/news/2010/05/18/karabakh/143286>

² «Ժամանակ», Հայաստանը՝ որպես Ռուսաստանի մանրադրամ, <http://www.zhamanak.com/article/13762/>

³ «Լրագիր», Ռուսական սցենարն ու Ղարաբաղը, <http://www.lragir.am/index/arm/0/comments/home/32063>

⁴ «Ժամանակ», Ռուսամետության բացիլ, <http://www.zhamanak.com/article/14071/>

«ռուսական արջի» կերպարի շարունակական հիշեցումները⁵ : Դրանք որոշակիորեն պայմանավորում են նաև հետագա ինտեգրացիոն նախագծերի շրջանակում Ռուսաստանի մեդիաընկալումներն ու հայաստանյան հանրության դիրքորոշումները:

Հայրենական լրատվամիջոցների մեծ մասի ընկալումներով Ռուսաստանը և՛ երկկողմ, և՛ ինտեգրացիոն միավորումների տեսքով փորձում է պահպանել երբեմնի ազդեցությունն ԱՊՀ տարածքում: Նախկին միութենական մյուս երկրների համեմատությամբ Հայաստանը Ռուսաստանի առանձնակի ճնշման ներքո է, քանի որ ունի չլուծված ռազմական հակամարտություն և տնտեսական ու էներգետիկ զգալի կախվածություն Մոսկվայից. այս կանխադրությամբ՝ ի սկզբանե ճշմարիտ և ապացուցում չպահանջող, ընդունվում է ՉԼՄ-ների բացարձակ մեծամասնության կողմից:

Հայաստանյան լրատվամիջոցներում Ռուսաստանի և ռուսական թեմատիկայի շուրջ մեդիատրամադրությունների ուղեգիծը 1990-2000-ական թթ. համեմատաբար միարժեք էր: Խմբագիրներն ու լրագրողները «բանավոր պայմանավորվածություն» ունեին՝ ՌԳ-ի մասին խոսել առնվազն ոչ թշնամական համատեքստում և ստեղծել Ռուսաստանի դրական կամ գոնե չեզոք իմիջ: Վերջին տարիներին հատկապես առցանց մեդիադաշտում ի հայտ են եկել ակնհայտ հակառուսական դիրքորոշում ունեցող լրատվամիջոցներ, որոնք անգամ ներհայաստանյան իրողությունները կապակցում են «ռուսական ներկայության» գործոնի հետ: Հայաստանյան տարբեր մեդիամիավորներ երբեմն Ռուսաստանի իմիջն ստեղծում են տրամագծորեն հակադիր թեզիսների հիման վրա՝ խորհրդային/արդիական երկիր, առասպելականացում/քողազերծում, գաղափարայնացվածություն/ազատականացում, քարոզչություն/ազատ մամուլ և այլն:

Ի հակադրություն քաղաքական, երբեմն անգամ աշխարհաքաղաքական թեմատիկայով հայ-ռուսական առնչությունների անխուսափելիության մասին պնդումների՝ գաղափարախոսական, քաղա-

⁵ «Իրավունք», Ի՞նչ փսփսաց «ռուսական արջը» ՀՀ նախագահի ականջին, <http://www.iravunk.com/iskakan/hetaqnnutyun/23.04.10.html>

քակրթական կամ արժեմահակարգային հնարավոր ընդհանրությունների և տարբերությունների մասին մամուլի հրապարակումները և մշակութաբանական վերլուծություններն անհամեմատ քիչ են, եղածներն էլ հիմնականում իրողություններն ամփոփում են «ռուսական փակուղու» լույսի ներքո⁶: Մշուշոտ են գնահատվում Ռուսաստանի հաջողություններն անգամ վերպետական կազմավորումների մեջ միավորված դաշնակիցների, օրինակ՝ Բելառուսի հետ հարաբերությունները խորացնելու հարցում⁷:

2012 թ. երկրորդ կեսից, երբ Ռուսաստանում ներիշխանական փոխատեղման հետևանքով Վ. Պուտինը կրկին ստանձնում է երկրի ղեկը, ռուսաստանյան և տեղի մամուլում նոր թափով վերսկսվում են հետխորհրդային տարածքի վերամիավորման ջանքերի մասին շշուկները. բնականաբար, Հայաստանը՝ որպես Հարավային Կովկասում Մոսկվայի բնական դաշնակից, ամենահաճախատեալ գործընկերների ցանկում էր: Իր կարևորությամբ ու հիշատակումների թվով նրան գերազանցում էր թերևս միայն Ուկրաինան: Հայ և արտասահմանցի քաղաքական վերլուծաբաններն իրենց նյութերում և հարցազրույցներում, հետևելով Զբիգնև Բժեզիևսկու հայտնի տեսությամբ, հանգում են այն ընդհանուր իրողությանը, որ հնարավոր չէ պատկերացնել Մաքսային, հետագայում՝ Եվրասիական միությունն առանց Ուկրաինայի, իսկ ապա՝ առանց Հայաստանի⁸: Ուկրաինայի ռուսամետ նախագահ Վիկտոր Յանուկովիչի սկզբնական մերժումը Մոսկվային և Բրյուսելի հետ հարաբերությունները խորացնելու հանձնառությունը բերվում են որպես քաղաքական ինքնաբավության օրինակ⁹: Ավելին՝ 2013 թ. նոյեմբերին Վիլնյուսում Կիևի և Բրյուսելի միջև փաստաթղթի հնարավոր կնքումը մամուլը ո-

⁶ «Հետք», Ռուսական փակուղի, <http://hetq.am/arm/news/31188/rusakan-pakuxi.html>

⁷ «Իրատես», ՌԴ-Բելառուս «բարեկամությունն» առավելագույնս կարվի առաջիկայում, <http://www.irates.am/hy/BsBFXshvyEdH0TFQ9VqP0IsKFU>

⁸ «Առաջին լրատվական», Առանց Հայաստանի և Ուկրաինայի Եվրասիական միությունը կլինի չափազանց անկատար. Ուվե Հայբախ, <http://www.lin.am/209740.html>

⁹ «Առաջին լրատվական», Ուկրաինան Մոսկվային ասում է ո՛չ, իսկ Հայաստանը, <http://m.lin.am/am/151043.html>

րակում է իբրև ԽՍՀՄ փլուզման սպասվող քաղաքակրթական կնիք¹⁰:

Հատկապես 2013 թ. փետրվարին՝ Հայաստանում սպասվող նախազահական ընտրություններին ընդառաջ, տեղական ՁԼՄ-ները ողողվում են հրապարակումներով, թե Սերժ Մարգարյանին աջակցելու դիմաց Մոսկվան Երևանից կպահանջի անդամակցել Մաքսային միությանը: Նախընտրական և հետընտրական շրջանում առաջատար սյունակազիրներն ու քաղաքագետները հայաստանյան իշխանություններին հիշեցնում են Եվրոպայի հետ Հայաստանի քաղաքակրթական ու գաղափարախոսական սերտ առնչությունների մասին՝ հիմնականում բացասաբար արտահայտվելով Կրեմլի կողմից Երևանին ինտեգրացիոն ուղեգիծ պարտադրելու հարցի մասին¹¹:

2013 թ. առաջին ամիսներին արդեն ռուսաստանյան լրատվամիջոցները մի շարք արտահոսքեր են անում, որոնցից հետևում էր, որ Մոսկվան ու Երևանը կպայմանավորվեն Մաքսային միությանը Հայաստանի անդամակցության շուրջ: Որքան խորանում է հարցի շուրջ անորոշությունը, և Եվրամիության հետ բանակցությունները մտնում են ավարտական փուլ, այնքան տեղի լրատվադաշտը վերապահումով ու թերահավատությամբ է մոտենում հայաստանյան իշխանությունների հանձնառությանը՝ վճռականորեն հանգուցալուծելու Բրյուսելի հետ երեք տարի շարունակվող բարեհաջող գործընթացն ու մերժելու Մոսկվային նորաստեղծ միությանն անդամակցության հարցում¹²: Հայաստանյան հասարակական-քաղաքական դաշտն ու առաջին լրատվամիջոցները պաշտոնական նախազգուշական ազդակներն են ստանում մաս Եվրոպայից, որ անհնար է

---

¹⁰ «Առաջին լրատվական», Վերջին ուկրաինականը, <http://www.1in.am/216837.html>

¹¹ «Առավոտ», Հայաստանը եվրոպական, այլ ոչ եվրասիական քաղաքակրթության մաս է, <http://www.aravot.am/2013/01/16/316184/>

¹² «Առաջին լրատվական», Ռուսաստանին պետք է ասել «ՈՉ». Եվրասիական միությունը «դամոկլյան սուր» է դարձել ՀՀ համար, <http://www.1in.am/148651.html>

համատեղել եվրաստցացումն ու Մաքսային միությանն անդամակցությունը¹³:

Սերժ Մարգսյանի՝ Մոսկվայում սեպտեմբերեքեքյան հայտնի հայտարարությունը շոկային թերապիա է դառնում հայաստանյան լրատվադաշտի համար: Ոչ այնքան Մաքսային միությանն անդամակցության և Ռուսաստանի հետ հարաբերությունների խորացման, որքան Հայաստանի ինքնիշխանության, իշխանությունների լեգիտիմության, արցախյան հիմնահարցի, տարածաշրջանային զարգացումների, տնտեսական և էներգետիկ խնդիրների շուրջ տարատեսակ ընդհանրացումներն են հասնում անընդգրկելի չափերի: Հիմնական մեղիատրամադրությունները հանգում են հիասթափության, Մոսկվայի կողմից Երևանին որոշում պարտադրելու, Հայաստանի եվրոպական հեռանկարը կորցնելու, Եվրամիության զայրույթը շարժելու մոտիվներին: Տեղական մամուլը գրեթե միաբերան եզրակացնում է, որ անդամակցության որոշման դիմաց Երևանն սկնհայտորեն մի շարք այլ ոլորտներում արտոնություններ ու երաշխիքներ է ստացել¹⁴:

2. Եվրասիական միությանն անդամակցելու հեռանկարներն ու ակնկալիքները

Եվրահանձնակատարների հռեռեսակական և ռուսաստանյան շրջանակների խրախուսական հայտարարություններից զատ՝ փորձագիտական դաշտը զարմացական, անակնկալի էֆեկտի գնահատում է տալիս Երևանի գործողություններին՝ ամեն դեպքում Եվրամիության հետ գործակցության էջը փակված չհամարելով¹⁵: Եվրա-

---

¹³ «Իրավունք», Հայ-ռուսական հարաբերություններն են նյարդայնացրել Եվրոպային, http://www.iravunk.com/index.php?option=com_content&view=article&id=4607:-2012-04-04-19-07-00&catid=111:2012-05-23-10-05-14&Itemid=158

¹⁴ «Հայոց աշխարհ», Մաքսային միության ընդլայնման արագացումը և պատերազմի սպառնալիքը,

<http://www.armworld.am/detail.php?paperid=4657&pageid=143384&lang=>

¹⁵ «Առաջին լրատվական», Ամեն ինչ ավարտված չէ, մենք կսպասենք Երևանի վերջնական որոշմանը. Կոնրադ Չաշտովտ, <http://www.1in.am/214077.html>

միության մարմիններում, նախ և առաջ Եվրախորհրդարանում, Երևանի որոշմանն առանձնապես զգալուն են արձագանքում արևելաեվրոպական երկրների ներկայացուցիչները, հատկապես լեհերը, որոնք էլ նախաձեռնել էին «Արևելյան գործընկերությունը»¹⁶: Ավելին՝ եվրոպացի որոշ վերլուծաբաններ տեղական մամուլին տված իրենց հարցազրույցներում մեղքի պաթներն ուղղակիորեն տեղավորում են Բրյուսել՝ Եվրամիությանը մեղադրելով տարածաշրջանի վատ իմացության և դրանում առկա հակամարտություններում ներգրավված չլինելու մեջ¹⁷: Հայ փորձագետներն ու այլոնակագիրները ևս, բացի Երևանի մեղավորությունը դիտարկելուց, արձանագրում են նաև Բրյուսելի մեղքի բաժինը՝ Հայաստանը «նվաճելու» հարցում մինչև վերջ հետամուտ չլինելու համար¹⁸:

Ուշագրավ է, որ սոցիոլոգիական հարցումների վկայակոչումը կամ ՉԼՄ-ների կողմից սեփական հարցումների անցկացումը բովանդակային արդարացվածության առումով խոցելի է: Հատկապես Եվրասիական միությանը Հայաստանի անդամակցության թեմայով իրականացված տարբեր սոցիալոգիաներին հղում կատարելիս հայաստանյան լրատվամիջոցները սովորաբար ուշադրություն չեն դարձնում դրանց ընտրանքին և առանձնահատկություններին՝ արդյունքները մեխանիկորեն տարածելով երկրի ամբողջ բնակչության վրա: Եթե ՉԼՄ-ն է հանրային հարցման նախաձեռնողը, ապա դրա իրականացման սոցիոլոգիական կողմը՝ ընտրանքի հիմնավորվածությունը, հիմնականում անտեսվում է, և հատկապես արդյունքների ամփոփման փուլում արվում են մերձգիտական եզրակացություններ¹⁹:

---

¹⁶ «Առաջին լրատվական», Ռուզում եմ հավատալ, որ Հայաստանի եվրոպական հեռանկարի համար բոլոր հույսերը մարած չեն. Եվրախորհրդարանի պատգամավոր, <http://www.1in.am/213212.html>

¹⁷ «Առաջին լրատվական», Հայաստանի որոշումը Եվրամիության, որպես պասիվ խաղացողի, բացթողումն է. Ստեֆան Մայստեր, <http://www.1in.am/213944.html>

¹⁸ «Առաջին լրատվական», «Եվրոպան բաց թողեց այն պահը, երբ կարող էր Հայաստանն առավել ակտիվորեն ինտեգրել իրեն», <http://www.1in.am/213300.html>

¹⁹ Հետաքննական լրագրություն. առաջին ծանոթություն, Եր., «Վան Արյան», 2001, էջ 66:

Լրատվամիջոցներում արվում են նաև պատմական գուգահեռներ՝ Սերժ Սարգսյանի մոսկովյան հայտարարությունը համեմատելով ծանր իրավիճակներում արտաքին խաղացողների կամքին անսալու նախադեպերի հետ²⁰: Իշխանական շրջանակները, ընդհակառակը, մոսկովյան հայտարարությունից հետո նշում են, որ որևէ արտառոց բան չի կատարվել, և Մաքսային միությունն ընտրելն անակնկալ չէր²¹: Հատկապես աննախանձելի վիճակում են հայտնվում նախկինում Մաքսային միությանը Հայաստանի անդամակցության անհնարինության մասին բարձրաձայնած պաշտոնյաները, մասնավորապես ՀՀ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանն ու ՀՀ ԱԳ նախարարի տեղակալ Շավարշ Քոչարյանը: Հայաստանյան մամուլն արագորեն բացահայտում է, որ անդամակցության մասին հայտարարումից ավելի քան մեկ տարի առաջ՝ 2012 թ. օգոստոսին, վարչապետի որոշմամբ արդեն իսկ ստեղծվել էր հատուկ աշխատանքային խումբ, որը բանակցել է Մաքսային միության հետ Հայաստանի անդամակցության պայմանների վերաբերյալ²²:

Ընդհանուր առմամբ, մինչև 2014 թ. առաջին ամիսները, երբ Հայաստանի անդամակցության հարցը միս ու արյուն է ստանում, հայրենական լրատվադաշտը մնում է առավելապես Մոսկվա-Բրյուսել աշխարհաքաղաքական դիմակայության ծիրում, չի դիտարկում Մաքսային միության տնտեսական գործունեությունն իր ամբողջության մեջ, դժվարությամբ է պատկերացնում Հայաստանի դերն այդ կառույցում: Մոսկվա-Երևան հարաբերությունների ուղղահայաց մոդելի պատկերը լսարանի աչքում միայն ուժգնանում և խորանում է: Մինչև Հայաստանի անդամակցության փաստաթղթերի պատրաստումն ու նորմերի համապատասխանեցումը տեղի մամուլում հանդիպում են միայն հատուկեմտ նյութեր, որոնք քննորեն վերլուծում են Մաքսային միության, այդ թվում՝ Ղազախստանի և Բելա-

---

²⁰ «Ազգ». «Տիգրան կանչվելու» սինդրոմը, <http://www.azg.am/AM/2013091205>

²¹ «Հայաստանի Հանրապետություն», Մաքսային միությունն ընտրելն անակնկալ չէր, http://www.hhpress.am/?sub=hodv&hodv=20130910_2&flag=am

²² «Ժողովուրդ», ԵՄ-ի քիկունքում բանակցություններ են վարել ՌԴ-ի հետ, <http://armmlur.am/54092/>

ռուսի՝ մեզ անձանոթ շուկան, փորձում հիմնավորել հնարավոր տնտեսական օգուտներն ու արձանագրել վնասները²³: Փաստորեն, դեռևս չստեղծված՝ Մաքսային միությունը հանրային պատկերացումներում արդեն իսկ խոցելի է դառնում որոշումների կայացման արդյունավետության և շահերի համամասնության պահպանման հարցերում:

2014 թ. ընթացքում հայրենական լրատվադաշտը, մի կողմից, ուշադրությամբ հետևում էր Հայաստանի անդամակցության գործընթացին՝ լուսաբանելով գործընկեր երկրների առաջնորդների՝ երբեմն ոչ այնքան բարեհաճ հայտարարությունները Հայաստանի հասցեին, մյուս կողմից՝ դիտարկում էր ուկրաինական զարգացումները՝ իշխանավոլությունը, Ղրիմի անարյուն միացումը Ռուսաստանին, պատերազմը Դոնբասում²⁴: ԵՏՄ-ում Ղազախստանի, սպա և Բրդգատանի անդամակցությունը՝ որպես Հայաստանից քաղաքակրթորեն հեռու երկրների, որոնք բնավ հաշվի չեն առնում կառույցում մեր երկրի շահերը, հարուցում է լրատվադաշտի տագնապն ու անհանգստությունը²⁵:

Ընդհանուր առմամբ Մաքսային միության և Երևանի հարաբերությունները հայաստանյան մեդիայում քննվում են մի քանի հարթություններում՝ հայաստանյան իշխանությունների կայացրած որոշման հիմնավորվածություն և արդարացվածություն, Հայաստանի՝ որպես միության անդամի քաղաքական և տնտեսական հեռանկարներ, արտաքին քաղաքական հարաբերությունների վերադարձում մյուս խաղացողների հետ: Կարմիր թելը, սակայն, որն արդեն քանի տարի է՝ առկա է Եվրասիական միությանը Հայաստանի անդամակցությանը վերաբերող գրեթե բոլոր հրապարակումներում, մեր երկրի անվտանգության հիմնահարցն է, որը երբեմն բացարձա-

---

²³ «168 ժամ», Մաքսային միության հիմնական «օգուտը», <http://168.am/2013/09/07/272179.html>

²⁴ «Ազգ», Մոսկվան մահանջեց. իսկ ի՞նչ է ստանալու փոխարենը, <http://azg.am/AM/2014062708>

²⁵ «Հայոց աշխարհ», Եվրասիականության ճգնաժամը՝ Աստանայից մինչև Բողոքում, <http://www.armworld.am/detail.php?paperid=4843&pageid=148965&lang=>

կացվում է, հասցվում ծայրահեղ մասշտաբների՝ մթագնելով Միության բուն առաքելությունը:

Հատկանշական է, որ Եվրամիության հետ բանակցությունների ընթացքում հայաստանյան լրատվադաշտը հազվադեպ էր կենտրոնանում եվրաստղացման դեպքում Հայաստանի անվտանգության ապահովման հարցերի վրա: Առնվազն հրապարակային մակարդակում ո՛չ Եվրամիությունը և ո՛չ էլ Եվրասիական միությունն անվտանգության լրացուցիչ երաշխիքներ չեն տվել Երևանին, սակայն հայաստանյան ՁԼՄ-ները ԵՏՄ-ին անդամակցելու անխուսափելիությունը հիմնականում բխեցնում են հենց անվտանգության նկատառումներից:

РЕЗЮМЕ

Саргсян Д. В.

ИМИДЖ ЕАЭС В СМИ АРМЕНИИ

Ключевые слова: *ЕАЭС, имидж, СМИ, евроассоциация, интеграционный вектор, медиасфера, геополитика*

В статье рассматриваются некоторые вопросы относительно информационного составляющего и освещения евразийских интеграционных проектов, в частности, Таможенного и Евразийского союзов. Особенно отмечается дискурс отечественных СМИ в период переговоров с Евро-союзом и изменение внешнеполитического вектора в сторону ЕАЭС. Констатируется, что СМИ в Армении, особенно печатные и новостные сайты, неоднозначно восприняли факт вступления Армении в ЕАЭС.

SUMMARY

Sargsyan D. V.

THE IMAGE OF THE EURASIAN ECONOMIC UNION IN THE MASS MEDIA OF ARMENIA

Key words: *Eurasian Economic Union, image, mass media, European integration, integration vector, media sphere, geopolitics*

Several issues on the informational, public relations and news-coverage field of Eurasian integration processes, especially the Customs Union and the Eurasian Union, are discussed in the article. The discourse of the mass media in the period of negotiations with the EU and the substitution of foreign policy towards the Eurasian Union is covered. It's stated that the mass media in Armenia, namely the press and news websites, accepted the joining of Armenia to the Eurasian Union controversially.